

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до контрольної роботи
з дисципліни «Потенціал і розвиток підприємства»
для студентів заочної форми навчання
напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства»

Харків, ХНАДУ 2016

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до контрольної роботи
з дисципліни: «Потенціал і розвиток підприємства»
для студентів заочної форми навчання
напряму підготовки 6.030504 – «Економіка підприємства»

Затверджено методичною
радою університету
протокол № ____ від _____

Харків, ХНАДУ 2016

Укладачі: доц. Блага В.В.

Кафедра економіки підприємства

ВСТУП

Мета контрольної роботи – закріпити теоретичні знання з питань закономірностей, принципів і особливостей формування, розвитку та оцінки потенціалу підприємства, придбати практичні навички щодо прийомів та процедур, які застосовуються в процесі оцінки вартості підприємства як основної характеристики його потенціалу, а також ознайомитися з методичним інструментарієм оцінки окремих складових потенціалу підприємства.

Контрольна робота передбачає проведення аналізу та оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства, використання ряду методичних підходів до оцінки вартості потенціалу підприємства, проведення оцінки вартості нерухомого майна, машин і обладнання, нематеріальних активів, бізнесу та кадрового потенціалу підприємства.

Контрольна робота складається з двох частин: теоретичної, яка складається з запитань і практичної – вирішення задачі та тестів.

Нижче наведені шість завдань, у кожному з яких наведені два запитання, задача і чотири тестових запитання. Номер завдання, варіант запитання обирають виходячи з передостанньої та останньої цифр залікової книжки.

Таблиця 1 - Вибір варіанта контрольної роботи

Остання цифра шифру	Передостання цифра шифру									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Завдання									
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4
Варіант										
0	1	2	3	4	5	5	4	3	2	1
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1
2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2
3	4	3	5	5	4	3	2	1	5	4
4	5	4	3	2	1	1	2	3	4	5
5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
6	2	3	4	5	5	4	3	2	1	2
7	3	4	5	1	2	3	4	5	4	3
8	2	1	1	2	3	4	5	1	2	3
9	4	5	4	3	2	1	2	3	4	5

ЗАВДАННЯ 1

Таблиця 2 - Теоретичне запитання до завдання 1

варіант	запитання
1	1. Загальна характеристика потенціалу підприємства. 2. Поняття нормативної та експертної грошової оцінки земельних ділянок.
2	1. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних складових потенціалу підприємства. 2. Порядок організації грошової оцінки землі.
3	1. Особливості трудового потенціалу підприємства. 2. Сутність методичного підходу, що базується на капіталізації чистого або рентного доходу.
4	1. Загальнотеоретична модель формування потенціалу підприємства. 2. Сутність порівняльного підходу оцінки земельних ділянок та особливості його використання.
5	1. Закон синергії як основа оптимізації структури потенціалу підприємства. 2. Загальна характеристика факторів, що впливають на вартість земельної ділянки.

Задача

Яким має бути щорічний внесок для того, щоб забезпечити накопичення достатньої грошової суми в розмірі 600 тис. грн. для придбання бізнесу через 5 років, якщо банк пропонує 12 % річних?

Тести

1. Метод розрахунку ставки дисконту, що передбачає сумування безризикової ставки з усіма компенсаціями за ризик, якими обтяжений об'єкт оцінки:

- 1) кумулятивної побудови;
- 2) капітальних активів;
- 3) сполучених інвестицій;
- 4) ставки LIBOR.

2. Рівні конкурентоспроможності потенціалу підприємства:

- 1) 1, 2, 3, 4;

- 2) 1, 2, 3, 4, 5;
- 3) 1, 2, 3, 4, 5, 6;
- 4) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.

3. До експертних методів оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства належить метод...

- 1) SPACE- аналіз;
- 2) порівнянь;
- 3) рангів;
- 4) STEP- аналіз.

4. Коефіцієнт, що використовується для оцінки трудового потенціалу працівників згідно з коефіцієнтною методикою:

- 1) всі відповіді вірні;
- 2) освіти;
- 3) посадового досвіду;
- 4) підвищення кваліфікації.

ЗАВДАННЯ 2

Таблиця 3 - Теоретичне запитання до завдання 2

варі- ант	запитання
1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зростання ролі формування трудового потенціалу у сучасних умовах. 2. Методичний підхід, що базується на врахуванні витрат на земельні поліпшення.
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення поняття «конкурентоспроможність потенціалу підприємства». 2. Сутність методу залишку для землі та порядок його використання.
3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Етапи процедури оцінювання конкурентоспроможності підприємства. 2. Сутність середньозваженого коефіцієнта капіталізації при оцінці землі.
4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Методи оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства. 2. Особливості використання методу розбивки земельної ділянки.
5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зміст етапів застосування SWOT-аналізу. 2. Метод капіталізації доходів, який використовується для оцінки будівель і споруд.

Задача

Щоквартальні платежі за договором оренди складського приміщення надходять наприкінці кожного кварталу в розмірі 5500 грн. Середньоринкова ставка доходу -15%. Визначити майбутню вартість орендних платежів за перші 3 квартали.

Тести

1. Переклад терміна «потенціал» з латинської мови означає:

- 1) приховані можливості;
- 2) резерви;
- 3) наявні можливості;
- 4) запаси.

2. Термін «економічний потенціал» уперше було запропоновано?

- 1) Струмлінім С.Г.;
- 2) Вейцом В.;
- 3) Абалкінім Л.І.;
- 4) Архангельським В.М.

3. Функція грошової одиниці, що показує майбутню вартість серії регулярних однакових платежів за певний період при встановленій процентній ставці?

- 1) майбутня вартість ануїтету;
- 2) майбутня вартість одиниці;
- 3) фактор фонду відшкодування;
- 4) періодичний внесок на погашення позики.

4. Що з нижченаведеного є компонентом загальної ставки дисконту при виведенні її за допомогою методу кумулятивної побудови?

- 1) всі відповіді вірні;
- 2) безризикова ставка;
- 3) компенсація за місцезнаходження;
- 4) компенсація інфляційних процесів.

ЗАВДАННЯ 3

Таблиця 4 - Теоретичне запитання до завдання 3

варіант	запитання
1	1. Основні методи стратегічного аналізу конкурентоспроможності потенціалу. 2. Сутність дисконтованих грошових потоків для визначення ринкової вартості будівель і споруд.
2	1. Характеристика потенціалу підприємства як товару. 2. Процедура дисконтування майбутніх доходів власника будівель і споруд.
3	1. Особливості підприємства як об'єкту ринкових угод. 2. Використання витратного підходу до оцінки будівель і споруд.
4	1. Процедури механізму процесу оцінки згідно діючого законодавства. 2. Сутність методів кошторисного розрахунку, метода питомих витрат та поелементного метода.
5	1. Поняття вартості, її класифікація. 2. Поняття сукупного зносу будівель і споруд та його складові.

Задача

Власник нерухомості планує здійснити ремонт будівель через 3 роки. Сьогоднішня вартість такого ремонту дорівнює 44500 грн., щорічне зростання вартості будівельних матеріалів і ремонтних робіт прогнозується в розмірі 5 % на рік. Розрахувати суму щорічного внеску на банківський рахунок під 10 % річних, яка дасть змогу провести ремонт через 3 роки?

Тести

1. Наявні та приховані можливості підприємства щодо залучення та використання факторів виробництва для випуску максимально можливого обсягу продукції (послуг) – це ...

- 1) виробничий потенціал;
- 2) інноваційний потенціал;
- 3) фінансовий потенціал;
- 4) трудовий потенціал.

2. Персоніфікована робоча сила, яка розглядається в сукупності своїх якісних характеристик, - це...

- 1) трудовий потенціал;

- 2) інноваційний потенціал;
- 3) управлінський потенціал;
- 4) потенціал технологічного персоналу.

3. Вартість, яка може бути отримана за умов продажу об'єкта оцінки у строк, що є значно коротшим від строку експозиції подібного майна, протягом якого воно може бути продане за ціною, яка дорівнює ринковій вартості, - це вартість:

- 1) ліквідаційна;
- 2) залишкова;
- 3) справедлива;
- 4) спеціальна.

4. Функція, що дозволяє визначити розмір грошового внеску який слід періодично депонувати на рахунок, щоб через певний час мати необхідну суму коштів при заданій ставці дисконту:

- 1) фактор фонду відшкодування;
- 2) поточна вартість ануїтету;
- 3) поточна вартість одиниці;
- 4) майбутня вартість одиниці.

ЗАВДАННЯ 4

Таблиця 5 - Теоретичне запитання до завдання 4

варіант	запитання
1	1. Ринкова вартість, вартість відтворення, вартість заміщення, балансова вартість, ліквідаційна вартість. 2. Сутність методу «строку життя» об'єкта оцінки.
2	1. Принципи оцінки потенціалу підприємства, засновані на уявленнях власника. 2. Характеристика метода порівняння продажів.
3	1. Принципи оцінки вартості потенціалу підприємства, пов'язані з експлуатацією власності. 2. Сутність метода валового рентного мультиплікатора.
4	1. Принципи оцінки потенціалу підприємства, обумовлені дією ринкового середовища. 2. Особливості оцінки техніко-технологічного потенціалу підприємства.
5	1. Характеристика функцій грошової одиниці. 2. Класифікація машин і обладнань як об'єктів грошової оцінки.

Задача

Фінансування діяльності підприємства здійснюється на 50 % за рахунок власних коштів і на 50 % за рахунок позики. Вимоги доходності для позикових коштів -20%, для власних - 15 %. Очікувані середні темпи зростання прибутку - 4 %. Розрахувати загальний коефіцієнт капіталізації.

Тести

1. Найбільш поширена наукова думка щодо трактування суті потенціалу:

- 1) сукупність ресурсів;
- 2) потужність виробництва;
- 3) загальна ресурсна, економічна, природна можливість регіону;
- 4) можливість досягти ефекту.

2. Наявні та приховані можливості підприємства щодо залучення та використання факторів виробництва для випуску максимально можливого обсягу продукції (послуг) – це ...

- 1) виробничий потенціал;
- 2) інноваційний потенціал;
- 3) фінансовий потенціал;
- 4) трудовий потенціал.

3. Сума ринкової вартості та надбавки до неї, яка формується за наявності нетипової мотивації або особливої зацікавленості потенційного покупця в об'єкті оцінки, - це вартість:

- 1) спеціальна;
- 2) утилізаційна;
- 3) інвестиційна;
- 4) споживча.

4. Еквівалент цінності, яку конкретна власність має для конкретного користувача, без урахування найбільш ефективного використання цієї власності або грошової суми, що могла б бути отримана від її продажу, - це вартість:

- 1) споживча;
- 2) спеціальна;
- 3) ринкова;

4) страхова.

ЗАВДАННЯ 5

Таблиця 6 - Теоретичне запитання до завдання 5

варіант	запитання
1	1. Існуючі загальноновизначенні підходи в методології оціночної діяльності. 2. Використання доходного підходу в процесі оцінки машин і обладнання.
2	1. Загальна характеристика доходного підходу до оцінки вартості потенціалу підприємства. 2. Поняття ставки дисконту і методи її визначення.
3	1. Поняття коефіцієнту капіталізації та його розрахунок. 2. Сутність витратного підходу до оцінки вартості машин і обладнання.
4	1. Загальна характеристика порівняльного підходу до оцінки вартості потенціалу підприємства. 2. Метод розрахунку за ціною однорідного об'єкта оцінки машин і обладнання.
5	1. Сутність майнового підходу до оцінки вартості потенціалу підприємства. 2. Загальна характеристика методів поагрегатного розрахунку, індексного методу та методу розрахунку вартості машин і обладнання за укрупненими нормативами.

Задача

Прогнозується отримання доходу від експлуатації готельного комплексу в розмірі 1250 тис. грн. протягом перших 3 років та в розмірі 1400 тис. грн. протягом наступних 2 років. Якою буде поточна вартість доходів від експлуатації готельного комплексу за всі 5 років, якщо середньоринкова доходність аналогічних об'єктів - 20 %?

Тести

1. Персоніфікована робоча сила, яка розглядається в сукупності своїх якісних характеристик, - це...

- 1) трудовий потенціал;
- 2) інноваційний потенціал;
- 3) управлінський потенціал;
- 4) потенціал технологічного персоналу.

2. Логістичний потенціал є структурним елементом ...потенціалу:

- 1) маркетингового;
- 2) трудового;
- 3) виробничого;
- 4) фінансового.

3. Грошовий еквівалент, який очікується отримати від продажу вибуваючих матеріальних активів чи їх складових компонентів для альтернативного використання, це ... вартість:

- 1) утилізаційна;
- 2) інвестиційна;
- 3) ринкова;
- 4) діючого підприємства.

4. Вартість підприємства, що сформувалось, як єдиного цілого за умов його подальшого використання специфічним, запланованим або існуючим способом, - це вартість:

- 1) діючого підприємства;
- 2) інвестиційна;
- 3) ринкова;
- 4) спеціальна.

ЗАВДАННЯ 6

Таблиця 7 - Теоретичне запитання до завдання 6

варі- ант	запитання
1	2
1	1. Характеристика інформації, необхідної в оцінці потенціалу підприємства. 2. Оцінка вартості машин і обладнання методом ринкових порівнянь.

Продовження таблиці 7

1	2
2	1. Склад та особливості нерухомого майна як об'єкта оцінки. 2. Класифікація нематеріальних активів підприємства.
3	1. Порядок організації грошової оцінки землі. 2. Особливості оцінки вартості нематеріальних активів.
4	1. Сутність доходного підходу і його методів щодо оцінки нематеріальних активів (метод надлишкового прибутку і метод виграшу в собівартості). 2. Методи доходного підходу до оцінки вартості бізнесу.
5	1. Технологія застосування порівняльного підходу до оцінки вартості підприємства. 2. Майнові методи оцінки вартості бізнесу.

Задача

Власник складських і торговельних приміщень планує протягом 4 років отримувати щорічний дохід від оренди в розмірі 60 тис. грн., після чого передбачається продати приміщення за 1350 тис. грн. Ліквідаційні витрати плануються в розмірі 2 % від продажної ціни. Розбіжності в рівні ризиків, пов'язаних із прогнозуванням доходів від оренди та доходів від продажу, обумовлюють різний рівень ставок дисконту: 8 % - для доходів від оренди приміщень і 20% - для доходів від продажу. Розрахувати поточну вартість загальної суми доходів від оренди та майбутнього продажу приміщень.

Тести

1. Інвестиційний потенціал є головною складовою ...потенціалу:

- 1) фінансового;
- 2) маркетингового;
- 3) виробничого;
- 4) інноваційного.

2. Збалансовані за вимогами виробництва можливості цехів, господарств і служб по забезпеченню необхідних умов для діяльності основних підрозділів підприємства та задоволення соціальних потреб його персоналу, - це... потенціал:

- 1) інфраструктурний;
- 2) фінансовий;
- 3) виробничий;
- 4) управлінський.

3. Економія ресурсів споживача за рахунок підвищення якості – пріоритетний напрямок ... підходу до формування потенціалу підприємства:

- 1) маркетингового;
- 2) системного;
- 3) поведінкового;
- 4) ситуаційного.

4. Елементами відтворювального підходу до формування потенціалу є:

- 1) застосування випереджальної бази порівняння показників;
- 2) забезпечення технічної й інформаційної сумісності елементів потенціалу;
- 3) розробка нормативів по окремих елементах потенціалу;
- 4) підвищення якості продукції відповідно з вимогами споживачів.

Рекомендована література

1. Краснокутська Н.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч. посіб. / Н.С. Краснокутська. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 352 с.
2. Хомяков В.І. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. / В.І. Хомяков, В.М. Белінська, О.В. Федоренко. — К.: Кондор, 2012. – 432 с.
3. Довбенко В. І. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. / В. І. Довбенко, В. М. Мельник. — Львів: Видавництво львівської політехніки, 2011. – 232 с.
4. Федонін О.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц./ О.С. Федонін, І. М. Репіна, О.І. Олексюк. — К.: КНЕУ, 2005. – 352 с.
5. Сабадирьова А.Л. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. / А.Л. Сабадирьова, О.М. Бабій, Т.В. Куклінова, Д.Є. Салавеліс. – Одеса: ОНЕУ, Ротапринт, 2013. – 343 с.
6. Микитюк П. П. Інноваційний розвиток підприємства: навч. посіб. / П. П. Микитюк, Ж. Л. Крисько, О. Ф. Овсянюк-Бердадіна, С. М. Скочиляс. – Тернопіль: ПП «Принтер Інформ», 2015. – 224 с.
7. Антошкіна Л. І. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л. І. Антошкіна, О. Л. Горяча. – Донецьк : Юго-Восток, 2012. – 450 с.
8. [Електронний ресурс]. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Потенціал і розвиток підприємства» для студентів денної форми навчання напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» - Режим доступу: <http://files.khadi.kharkov.ua/avtomobilnij-fakultet/detalej-mashin-i-tmm/itemlist/user/12290-кафед.html?start=310>.
9. [Електронний ресурс]. Методичні вказівки та завдання до практичних занять з дисципліни «Потенціал і розвиток підприємства» для студентів денної форми навчання напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» - Режим доступу: <http://files.khadi.kharkov.ua/avtomobilnij-fakultet/detalej-mashin-i-tmm/itemlist/user/12290-кафед.html?start=380>.

10. [Електронний ресурс]. Конспект лекцій з дисципліни «Потенціал і розвиток підприємства» для студентів денної форми навчання напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» - Режим доступу: <http://files.khadi.kharkov.ua/avtomobilnij-fakultet/detalej-mashin-i-tmm/itemlist/user/12290-кафед.html?start=420>.

Навчальне видання

Методичні вказівки
до контрольної роботи
з дисципліни: «Потенціал і розвиток підприємства»
для студентів заочної форми навчання
напряму підготовки 6.030504 – «Економіка підприємства»

Укладачі: Блага Вікторія Вікторівна